

**Městská knihovna v Přerově
příspěvková organizace**

Nabídka knihovnických besed a lekcí informační výchovy

září 2019

TÉMATICKÉ BESEDY PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY – 1. stupeň

Besedy jsou zpracovány v souladu s **RVP pro ZV**. Každá beseda se věnuje konkrétnímu tématu. Hlavním cílem je utváření zájmu o psanou podobu jazyka, pozitivního vztahu ke čtení a knihám, tedy budování **čtenářské gramotnosti**.

Besedy rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní:** žáci se učí formulovat a souvisle vyjadřovat své myšlenky a názory; naslouchat druhým lidem a zapojovat se do diskuse; porozumět různým typům textu, záznamům a obrazovým materiálům)
- **Sociální a personální:** žáci se učí spolupráci ve skupině, ohleduplnému jednání a úctě k druhým, pozitivnímu vztahu k sobě samému)
- **Občanské:** žáci se učí respektovat názor ostatních, chápou principy a zákony, společenské normy a povinnosti mimo školu; rozvíjí smysl pro kulturu a tvořivost)

Besedy rozvíjí tyto vzdělávací oblasti:

- **Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura**
- **Jazyk a jazyková komunikace:** žáci se učí chápat různá sdělení, a kriticky uvažovat nad jejich obsahem; srozumitelně se vyjadřovat; prostřednictvím četby poznávají literární druhy, jejich specifické znaky; rozvíjejí čtenářské návyky, formulují své názory a utváří si pozitivní vztah k jazyku a literatuře)

Besedy rozvíjí tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální:** žáci získávají zdravé sebepojetí, učí se dobrým mezilidským vztahům, komunikaci a kooperaci.
- **Výchova demografického občana:** žáci se učí toleranci, respektu a úctě k pravidlům.
- **Mediální výchova**

5. třída

LITERÁRNÍ ŽÁNRY

45 minut

Beseda seznamuje žáky s literárními žánry jako je pohádka, pověst, báje, bajka, román, nebo povídka. Společně s lektorem si žáci budou povídat o ústní slovesnosti a o tom jak lidé žili dříve. Ke každému žánru jim budou představeni odpovídající autoři a jejich díla, které si mohou prohlédnout a následně i půjčit.

ABY DĚTI ČETLY, KNIHY S DĚTSKÝM HRDINOU

45 minut

Beseda je realizována formou předčítání ukázek z dětských knih na téma, které děti nejvíc zajímá. Je jim k nahlédnutí předložena individuální nabídka zajímavých knih současné české i zahraniční literatury s hlavním hrdinou. Žáci se učí porozumět hlavnímu hrdinovi a rozpoznat jeho dobré a špatné vlastnosti. Mají možnost diskutovat o tom, jak by reagovali v podobných situacích, které jsou v knize. Beseda ujasňuje dětem význam čtení. Cílem besedy je vyvolat zájem o čtení a představit dětem nové knihy. U žáků je rozvíjena slovní zásoba, fantazie a představivost.

BAJKY A JAKÉ PONAUCENÍ Z NICH POZNÁME

45 minut

Beseda začíná čtenou ukázkou z knih s bajkami od známých autorů jako je Ezop nebo Ivan A. Krylov apod. Žáci se seznámí s pojmem bajka a následně si společně s lektorem metodou rozhovoru povídají o hlavních hrdinech bajek, což jsou zvířátka. Děti se učí rozpoznat dobré a špatné vlastnosti zvířat, které jsou typické i pro lidi. Zároveň se učí poznávat jejich odlišnosti i podobnosti. Z besedy plyne mravní poučení pro děti samotné. Samy mohou rozpoznat, jaké vlastnosti mají. Cílem je přimět děti přemýšlet a současně poznávat sebe i lidi okolo.

KNIHA PRO MĚ

40 minut

Jaká kniha je Vaše oblíbená? V úvodu besedy se žáci společně s lektorem zamýšlejí nad tím, proč jsou knihy součástí našeho života a proč je pro nás čtení velmi důležité. Dozvědí se základní pravidla např. jak s knihami nakládat a také jejich základní dělení na beletrii a naučnou literaturu. Cílem besedy je seznámit žáky s knihami z fondu. Žákům je představena individuální nabídka vybraných knih, ze kterých je jim přečtena ukázka. Žáci se učí vnímat text, chápat jeho obsah a vyslovovat svůj názor na něj. Zamýšlí se nad vlastnostmi hlavního hrdiny a sami navrhuji možná řešení pokračování příběhu v knize. Společně s lektorem diskutují o své oblíbené knížce, kterou mají doma a jejím hrdinovi. Cílem je vyvolat zájem o čtení.

NAUČNÁ LITERATURA

40 minut

Hlavním cílem této besedy, je představit žákům naučnou literaturu a pojmy, které se k ní vážou např. encyklopedie. V úvodu proběhne diskuse o významu naučné literatury a následně objasnění, co v ní všechno můžeme najít. Vše je podloženo konkrétními ukázkami knih. Děti se naučí s odbornou literaturou pracovat a samostatně vyhledávat informace prostřednictvím praktických úkolů zaměřených na hledání konkrétních zajímavostí zadaných lektorem. Beseda pěstuje u žáků motivaci ke čtení a učí je samostatnosti.

POEZIE

40 minut

Cílem besedy je utvářet u dětí zájem o poezii. Žákům jsou vysvětleny pojmy - poezie, verše, rým nebo básnička. Motivace ke čtení je u nich podporována čtenými ukázkami básniček od klasických i novodobých autorů. Zábavnou formou mají možnost doplňovat rýmy na konci nebo vytvářet rýmy ke konkrétním slovům zadaným lektorem. K dispozici jsou žákům knihy k nahlédnutí i půjčování. Beseda rozšiřuje slovní zásobu, učí žáky vnímat text básní a přemýšlet o jeho obsahu.

DOBRODRUŽNÁ LITERATURA

40 minut

V obecném úvodu se žáci společně s lektorem zamýšlejí nad tím, proč je dobré číst. Následně se seznámí se základními rysy dobrodružné literatury prostřednictvím připravených knih od známých autorů např. Astrid Lindgrenové, Martina Widmarka, Ursel Schefflerové apod, o kterých si budou společně povídat. Mají možnost si knihy prohlédnout nebo si je ihned zapůjčit. Beseda podporuje motivaci ke čtení.

STARÉ POVĚSTI ČESKÉ

45 minut

Žáci se obeznámí s českými dějinami a známými pověstmi. Společnou hrou se přesvědčí o tom, jak moc mohou být pověsti pravdivé. Na ukázkou jim bude předloženo dílo neznámějšího autora českých pověstí Aloise Jiráska. Beseda podporuje rozvoj týmové práce a trénování paměti.

ČEŠTÍ SPISOVATELÉ

45 minut

Beseda je zaměřená na život a dílo oblíbených českých spisovatelů (I. Březinová, K. Čapek, J. Čapek, F. Nepila). Žáci se s nimi seznámí metodou výkladu s využitím dataprojektoru. Formou čtených ukázek a následné diskuse rozebírají jejich díla. Žáci se učí přemýšlet o obsahu děl a samostatně se vyjadřovat. Knihy zmíněných autorů k dispozici k prohlédnutí nebo i půjčení. Beseda rozšiřuje znalosti v oboru literatury a rozvíjí

FRANTIŠEK NEPIL

45 minut

Kdo to byl František Nepil? Nejen o životě a tvorbě si budeme povídat na besedě zaměřené právě na jeho osobu. Žáci se dozvědí zajímavosti z jeho života, dozví se jeho přezdívku, něco o jeho povaze. Beseda rozšiřuje znalosti v oboru literatury.

JOSEF KAINAR

45 minut

Josef Kainar patří mezi významné české básníky, hudebníky a muzikanty. Metodou výkladu a rozhovoru získají žáci informace o jeho životě a tvorbě. K prohlédnutí nebo i půjčení budou pro ně připraveny jeho knihy, které si společně s lektorem budou předčítat. Beseda rozšiřuje znalosti v oboru literatury a rozvíjí u žáků schopnost chápat literární sdělení.

JOSEF LADA

45 minut

Beseda je orientována na známého českého spisovatele, malíře a ilustrátora Josefa Ladu. Metodou výkladu a rozhovoru se žáci seznámí s jeho životem a dílem. Jsou jim předčítány ukázky jeho práce. V závěru si žáci vyzkouší formou testu svou paměť. Beseda rozvíjí slovní zásobu, buduje motivaci ke čtení, rozšiřuje znalosti v oboru literatury.

MILOŠ KRATOCHVÍL

45 minut

Prostřednictvím metody výkladu s názornou prezentací jsou žáci seznámeni s životem a tvorbou spisovatele Miloše Kratochvíla, který se zabývá tvorbou pro děti. Společně s lektorem si přečtou ukázkou z jeho díla. Žáci se učí chápat literární sdělení.

IVONA BŘEZINOVÁ

45 minut

Žáci se seznámí s životem a tvorbou současné české spisovatelky Ivony Březinové. Společně s lektorem si přečtou ukázkou z jejího díla. Na závěr žáci prostřednictvím testu procvičí svou paměť. Beseda rozšiřuje znalosti v oboru literatury a rozvíjí u žáků čtenářskou gramotnost.

KAREL ČAPEK

45 minut

Beseda je věnována významnému českému spisovateli, který se prosadil nejen u nás ale i v zahraničí. Je například autorem slova „robot“. Žáci se dozvědí zajímavosti z jeho života i tvorby a na závěr si procvičí svou paměť. Beseda rozvíjí znalosti v oblasti literatury.

JAROSLAV FOGLAR

45 minut

Beseda podrobně seznamuje žáky s životem a dílem J. Foglara, spisovatelem, který se celý život věnoval tvorbě pro mládež. Žáci se dozvědí, co znamená pojem skauting nebo bobřík, budou mít také možnost prohlédnout si Foglarovy knihy. Beseda rozvíjí znalosti v oblasti literatury.

ASTRID LINDGRENOVÁ

45 minut

Beseda seznamuje s životem a dílem známé švédské spisovatelky, mezi jejichž nejznámější díla patří příběh o Pipi Dlouhé punčoše. Metodou výkladu s obrazovým doprovodem si žáci prohlédnou dům Pipi Dlouhé punčochy a na závěr procvičí svou paměť formou testu. Žáci se učí porozumět čtenému textu a srozumitelně se vyjadřovat.

ČEŠTÍ ILUSTRÁTOŘI DĚTSKÝCH KNIH

45 minut

Žáci jsou prostřednictvím výkladu a diskuse seznámeni s životy několika známých českých ilustrátorů (J.Lada, Z. Miller, H. Zmatlíková, O. Sekora, J.Trnka a další). Beseda podporuje rozvoj čtenářských dovedností a schopnost týmové práce.

POVĚSTI NAŠEHO KRAJE

45 minut

Hlavním tématem besedy jsou pověsti. Žáci se seznámí s historií pověstí, jejich vznikem a tím, jak moc mohou být pravdivé. O tom se přesvědčí zábavnou formou prostřednictvím společné hry. Metodou výkladu budou žáci dále obeznámeni s některými místními pověstmi. Beseda rozvíjí zájem o dějiny svého regionu a schopnost týmové práce.

ČÍM BUDU? ŘEMESLA A POVOLÁNÍ

45 minut

Beseda uvádí děti do rozmanitého světa řemesel a povolání. Názornou metodou pomocí obrázků a knih se seznámí, jak se starými tradičními řemesly, tak i těmi současnými. Během diskuse s lektorem si vysvětlí jejich specifika. Žáci se učí chápat změny a novinky v oblasti povolání, které přináší dnešní doba. Dále žáky obeznámí s pomůckami a nástroji, které řemeslníci ke své práci potřebují. Cílem je pěstovat u dětí pozitivní vztah k řemeslu, poctivosti a odpovědnosti. Beseda dále směřuje k uvědomování si svých možností. Žák si odpovídá na otázku, čím by chtěl jednou být.

VELIKONOCE

45 minut

Tématem besedy je jaro a Velikonoční svátky. Metodou výkladu a následně diskuse si společně děti povídají s lektorem o masopustu, postním a předvelikonočním období. Žáci se dále obeznámí s názvy jednotlivých dní v období Velikonoc a tradicemi a lidovými zvyky s nimi spojenými. Beseda podporuje utváření pozitivního vztahu k lidovým tradicím a svátkům.

ZIMA, ADVENT , VÁNOCE

45 minut

Zábavné povídání o nejkrásnějších svátcích v roce. Beseda provádí celou adventní dobu. Metodou výkladu a rozhovoru projdou žáci společně s lektorem jednotlivé lidové zvyky a obyčeje, které s Vánocemi souvisí. Seznámí se také se symboly Vánoc a s pojmy - advent, adventní věnec, adventní kalendář. Nakonec si společně s lektorem přečtou Vánoční příběh a zazpívají koledy. Beseda rozvíjí u dětí schopnost prožívání a sociálního citění. Poskytuje pocit sounáležitosti s ostatními lidmi.

SVĚT DĚTÍ ZA 1. REPUBLIKY

45 minut

Beseda je zaměřuje na život v období 1. Republiky. Zasahuje do oblasti školství, módy, stravování. Dále seznamuje žáky se státními symboly a významnými osobnostmi tehdejší doby. Rozvíjí znalosti v oboru historie.

BÁJE A MÝTY

45 minut

Společným povídáním s lektorem se žáci seznámí s řeckou mytologií. Zodpoví si na otázky, proč měli lidé v minulosti důvod věřit v bohy nebo jaké teorie o vzniku světa existovaly. Společně s lektorem si rozeberou vznik, mýty a báje starověkého Řecka a Mezopotámie. Seznámí se s příběhem o Gilgamešovi. Beseda podporuje rozvoj myšlení a představivosti.

PÍSMO A VZNIK KNIHY

45 minut

Žáci se seznámí se vznikem písma, vývojem písma a vynálezem knihtisku. Společnou diskusí s lektorem se doberou k tomu, proč potřebujeme znát písmo a jaké typy písma v různých částech světa existují. Beseda rozvíjí pozitivní vztah k literatuře a mateřskému jazyku.

Kontakty na jednotlivá pracoviště, kde se besedy realizují:

Půjčovna pro děti, Palackého 1, tel.: 581 334 076, 724 519 662, e-mail: deo@knihovnaprerov.cz

Pobočka Předmostí, Hranická 93/14, tel.: 581 334 079, 724 519 634,

e-mail: predmosti@knihovnaprerov.cz

Pobočka Trávník 30, tel.: 581 334 077, 724 519 639, e-mail: travnik@knihovnaprerov.cz

Pobočka Velká Dlážka 44, tel.: 581 334 078, 724 519 658, e-mail: dlazka@knihovnaprerov.cz